

MAGNO ET INL. HEROI

ENRICO MEMMIO IRVALLIO,
EQVITI, A SANCTIORI REGIS CONSILIO,
PROPRÆT. VRB. MAX. ÆDIL. DECVR. MERCATORVM PRÆFECTO.

QUATVOR potissimum sunt, quæ te, Vir magne, incomparabilem faciunt & heroem. Eloquentia primum admirabilis, qua disertissimos tantum superas oratores, quantum Leones (gentis signum vestra) ceteras longè vincunt animantes. Alterum geminum Propratore & Præfecti munus, nullo vel raro exemplo in florenti præsertim ætate iunctum; quo velut arctoum Sydus (Insigne generis) Reipublicæ Naui (quæ Urbis Symbolum) tot fluctibus agitata illucescis. Tertium inculpatum integerrimæ sacerdotium iustitiæ; ob quod te, post Regem Iustitiæ Solē, Iustitiæ Lunam (emblemate patrio expressam) in dies magis magisque crescentem vere profitemur. Quartū denique, abstrusi expeditissima Philosophia Iuris, ut te iure meritissimo, animam mentemque Iuris colamus & velut oraculum Memnonis Memmiacum consulamus. Quod ego anagrammate et epigrammate publico primus. ENRICVS MEMMIVS. MECVM MENS IVRIS.

Corpus habent alij sine mente interprete Iuris:

At juris mentem Memmius vnus habet.

Tibi igitur in eloquentia inuictō Leoni, tibi Reipublicæ Syderi, tibi Themidis Lunæ, tibi diuinæ Iuris menti è diuinis diuinationem somnijs

L. M. D. dedicoque

Nomini Maximatitæque tuæ æternum deuotus IANVS CÆCILIVS FREY.

AD QVODLIBET ARIAM

603

QVAESTIO MEDICA MATVTINIS DISPVATIONIBVS EXAMINANDA
IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS III. DECEMBRIS, MAGISTRO FRANCISCO BOVIOVNIER
DOCTORE MEDICO REGIO, PRÆSIDE CLARISSIMO.

An Medico oneiromantia

MEDICINÆ, quæ ars iocundis omnes cunctum Philosophiæ complexa partes, MATERIA homo est, vmbra vmbra somnium, & miserrimum animal; licet vnus omnia sit, & compendium mundi numquam senescentis: FINIS mens sana in corpore sano; sanitatem licet nulla reparabilem arte sola efficiat natura: RATIO FORMALIS præseruatio & conseruatio: MODVS prognostica valetudinis, quæ vel in funinis simul qualitatibus contrariis durat, vel in tæperie tam ponderis quam iustitiæ consistit, & quæ aut habitus aut dispositio est, nulla autem inter sanitatem & morbum neutra, METHODVS PROGNOSTICORVM est ab INSOMNIIS potissimum diuinis & veridicis. Hinc *ὄντοπος τοῦ ὕπνου*, quod in somno ea quæ vigilanti accident, prædicat. Nihil autem memorabile vnquam euenit, de quo somnium nos antea non faciat certiores, dummodo somniemus: aliqui enim aut non somniant, aut si somniant mortiferum est; aut illis somnia confusa referuntur, vt infantibus, temulentis, helluoniis, & iis qui multarum satagunt retum. Alius vigilans somniat, vt phreneticus, melancholicus, & *ἄνθρωπος* patiens.

MATERIA SOMNIORVM species sunt tam sensiles quam intellectuales. Illæ à rebus immituntur & in sensus externos & in quinque internos, centrum nempe sensuum, phantasiam, imaginandi, æstimandi, & memorandi vires admittuntur sedibus non distinctas harum aliæ à mente agente in intellectu patiente expressæ: aliæ à primo ortu animabus ingentæ. FORMA INSOMNIORVM est eorum quæ sentiuntur & intelliguntur representatio. Liberum sæpe in somnio vsum rationis esse ratio dicat. Corpore enim quiescente anima quæ naturaliter de subiecto in subiectum migrat absque tamen metæphysi chosi aut metamorphosi mouetur & è corporis egressa partibus, suo domicilio, quod est spiritus cœlestis lûcidus, continetur, & corpore non sentiente ipsa vigilans videnda videt audienda audit, ratiocinatur, deliberat, iudicat.

VIGILIAE nulli animalium perpetuæ exteros occupant sensus: in somnia internos somnus utroque feriatur modo: dimidiatus somnus est, cum dormiens ad quæ sita respondet, inambulæ, & auiæ peragrat loca nullius vigilantium trita solo. EFFICIENS INSOMNIORVM primum Deus, quo non indignum etiam stolidis etiam tæda inuolucris mittere somnia: alteri demones qui se speciebus immiscunt, vapores & humores fuscitant, aut aliunde acceptas inferunt species: quidni? cum & semen animatum & aliunde decusum ad vitam inferre possint. Tertiū, cœlum quod & mortale est & alterius, ab elementorum in mistis & virtute & forma permanentium materiæ: quod nouas influxu in cerebrum species inuehit. Quartum & esculentorum & poculentorum fumū. Quintum, humores: vnde bilis flaua pugnas & incendia; pituita flumina niues; bilis atra cadauerosas facies; sanguis & animatus & prudentiæ auctor lera omnia & vulnera offendit. Sextū sunt cura & affectus animi duodecim, & actiones corporis variæ. Septimum anima vel tonnatæ monstrat formas, vel per sensum communem proponens. Tandem ipsum corpus interiora omnia anime velut specillo offerens: quæ enim in corpore contingunt, omnia cernit anima oculis clausis, quæ à corpore utigne, & à Phantasmatibus patitur.

FINIS SOMNIORVM sanitas, quam præsentem aut futuram nunciant: Hinc Medicus vates & coniector est. Diuinitas enim omnis ab omni re Medico conducibilis. Primum ex astris, quæ vires suas in cœptu, gestatione, & ortu exerunt, & quid possint, quartus ægri dies nuncius septimi, septimus sextum mensis, & nonus cum septimo vitæ annus prædicat. Dein Physiognomoniam animæ nō vitæ, non virtutes, non artes, sed illius & corporis affectus & constitutionem perspicit. Porro per Chiromantiam è lingarum longitudine longevitatem, è mollitie carnis & vnguini roseo lucidoque colore, naturæ, ingenij, sanguinis dotes eximias; & si ad tactum manus refugit & horret, malum prænunciat. Denique per Meteoroscopiam ex terreis Cometis pestē, ex Ventis aqueis varietatem morborum, ex aquis indigenis incolarum bonum habitum, ex accessu & recessu Oceani, accessum & recessum vitæ & mortis vaticinatur. Sed omnibus præstant & sanæ & ægræ insomnia mentis.

EXACTISSIMVS somniorum index & index futurorum, non qui analogias & allegorias, sed qui similitudines rerum callet, quod Medici munus esto. A Deo, diuis, mortuis, accipere, bonum. Stellas lucidas suo loco motas apparere, sanum est partibus corporis externis. Lunam solita videri facie, cerebro, medullæ, sanguini; Solem alioque erroneis uti conspici solent conspiciere, cordi, neruis, venis, salubre est. Tempestatibus ceteri aerem, statum & vapores præmonet. Sordibus & cœno volutari, foetida aut excrementa aut humores arguit putres. Vinciri, granari, onere premi, est aliquid superfluum & aduersum corpori; vel Ephialtes multarum index & præcursor ægritudinum. In calidis natæ aquis, futurum sudorem; Velox curius aut volatus leuem corporis & excrementis vacuum affectionem; Inter odoratos versari fosculos, aut puram bibere aquam, humorum synecritatem notat. In phrenitide somnia clara, bonum. somni lōgi meridiani, suauium comites somniorum, plenitudinem occipientem: pugna & perturbationes iam perfectam plethoram, & præforibus morbum indicant. Sinitur licet multi *ὄντοπος*, plures tamen sunt *ὄντοπος* signa nimirum vel causæ additorum, præsentium, futurorum, ad sanitatem spectantium. Ex diuini inuento senis afferendum est.

Ergo Medico oneiromantia.

Proponebat Lutetiæ IANVS CAECILIUS FREY ex foro Tiberij, A. R. S. M. M. DC. XX.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Robert Tuloue.

M. Michael Boumer.

M. Anthoinus le Rat.

M. Dionysius le Sou.

M. Bartholomeus Baralis.

M. Carolus le Clerc.

M. Petrus Pijart.

M. Ph. Harduinus de S. Jacques. M. R.

M. Franciscus du Port.

